

В И С Н О В О К

на проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків, формування фонду захисних споруд цивільного захисту, створення класів та центрів безпеки, поданий народним депутатом України Бондаренком О.В. та іншими народними депутатами України (реєстр. № 11345 від 17.06.2024)

За дорученням Голови Верховної Ради України Р.Стефанчука Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянув на своєму засіданні 17 липня 2024 року (протокол № 146) проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків, формування фонду захисних споруд цивільного захисту, створення класів та центрів безпеки, поданий народним депутатом України Бондаренком О.В. та іншими народними депутатами України (реєстр. № 11345 від 17.06.2024).

За визначенням суб'єктів права законодавчої ініціативи законопроект подано з метою "удосконалення законодавства, що діє у сфері цивільного захисту, підвищення ефективності реалізації державної політики у сфері цивільного захисту у мирний час та в особливий період".

Законопроектом запропоновані зміни до відповідних положень Кодексу цивільного захисту України, Водного кодексу України, законів України: "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про місцеві державні адміністрації", "Про об'єкти підвищеної небезпеки", "Про страховий фонд документації України", "Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку", "Про регулювання містобудівної діяльності", "Про правовий режим воєнного стану", "Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку", "Про житлово-комунальні послуги", спрямовані на вдосконалення правових аспектів створення та функціонування єдиної державної системи цивільного захисту.

Серед іншого законопроект містить пропозиції, законодавче регулювання яких перебуває в межах предметів відання Комітету та стосується питань щодо: створення в територіальних громадах центрів безпеки – спеціалізованих об'єктів інфраструктури, обладнаних спеціальними приміщеннями

для декількох екстрених служб, що забезпечують безпеку життєдіяльності населення (пожежне депо з диспетчерським пунктом, пункт базування бригади екстреної медичної допомоги та/або поліцейська станція, тощо);

перегляду повноважень Кабінету Міністрів України та інших центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування щодо вирішення окремих питань у сфері цивільного захисту;

врегулювання першочергово будівництва (створення) захисних споруд цивільного захисту публічного доступу, які розміщуються на загальнодоступній території та доступ до яких забезпечено для всіх категорій населення;

запровадження процедури обстеження допоміжних приміщень (зокрема підвалів) багатоквартирних будинків з метою визначення можливості їх пристосування для використання як захисних споруд цивільного захисту з віднесенням до фонду захисних споруд цивільного захисту відповідно до вимог законодавства.

Народні депутати України – члени Комітету відзначили необхідність законодавчого вдосконалення питань, пов'язаних із забезпеченням створення на території територіальних громад захисних споруд цивільного захисту, (включаючи планування розміщення та нового будівництва цих споруд), їх утримання в належному технічному стані, готовності до використання за призначенням, а також здійснення контролю з цих питань.

Поряд з цим, народні депутати України – члени Комітету висловили зауваження та пропозиції такого змісту:

- законодавче визначення (зміни до статті 2 Кодексу цивільного захисту України) центрів безпеки у територіальних громадах виключно як інфраструктурних об'єктів та відповідні новації щодо окремих аспектів їх правового статусу (зміни до статті 19, нова стаття 27¹ Кодексу цивільного захисту України) не містять необхідного і комплексного регулювання на рівні закону питань щодо утворення таких центрів, розміщення в них служб, підрозділів, працівників, їх діяльності та матеріально-фінансового забезпечення, взаємодії і відповідальності в рамках єдиного об'єкта. За таких умов надання Кабінету Міністрів України повноважень щодо визначення порядку утворення центрів безпеки в територіальних громадах не має достатніх правових підстав з огляду на приписи частини другої статті 19 Конституції України;

- новий підпункт 2¹ пункту "а" частини першої статті 36¹ Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" попри заявлений статус центрів безпеки у територіальних громадах як спільне місце діяльності служб і підрозділів систем виконавчої влади та місцевого самоврядування, відносить повноваження з їх створення виключно до категорії власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. Внаслідок цього створення зазначених центрів повністю фінансуватиметься за рахунок коштів місцевих бюджетів, в тому числі в частині забезпечення виконання передбачених законом функцій органів державної влади. З метою надання можливостей щодо фінансування питань створення і діяльності центрів безпеки територіальних громад також і за рахунок державного бюджету, пропонується

відповідні повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад в залежності від їх змісту і суб'єкта здійснення віднести і до категорії делегованих;

- з метою резервування територій, призначених для нового будівництва захисних споруд, проект слід доповнити положеннями щодо "схеми розміщення споруд цивільного захисту", розроблення якої здійснюється в складі містобудівної документації місцевого рівня або окремо, як галузева схема з визначенням її складу та змісту, процедури розроблення, погодження та затвердження. Така схема розміщення споруд цивільного захисту дозволить проаналізувати рівень забезпечення населення об'єктами цивільного захисту та обумовити розміщення об'єктів нового будівництва споруд цивільного захисту публічного доступу для захисту населення від непрямой дії засобів ураження в разі воєнних (бойових) дій та/або терористичних актів.

Заслухавши інформацію підкомітетів з питань містобудування, благоустрою та земельних відносин у межах територій забудови, з питань адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування, з питань будівництва та проектування, з питань житлової політики та захисту інвестицій в об'єкти будівництва, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету, запрошених на засідання осіб та всебічно обговоривши питання, Комітет вирішив:

1. Вважати за доцільне запропонувати Комітету з питань екологічної політики та природокористування, який визначено головним з підготовки і попереднього розгляду проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків, формування фонду захисних споруд цивільного захисту, створення класів та центрів безпеки (реєстр. № 11345 від 17.06.2024):

1.1. Переглянути Висновок на законопроект із реєстр. №11345, ухвалений на засіданні Комітету з питань екологічної політики та природокористування від 10.07.2024 (протокол №210);

1.2. Напрацювати спільно з Комітетом з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування текст узгоджених законодавчих пропозицій щодо змін редакції законопроекту з реєстр. №11345 на основі зауважень та пропозицій, викладених у цьому Висновку.

1.3. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України за наслідками розгляду законопроекту з реєстр. №11345 в першому читанні прийняти його за основу із урахуванням спільних узгоджених пропозицій, передбачених у пункті 1.2 цього Висновку.

2. Направити цей Висновок до Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування.

Голова Комітету

О.ШУЛЯК

